

Nader onderzoek N315-N18

Vleermuizen en Aeriusberekening

Nader onderzoek N315-N18

N315-N18 Neede

Opdrachtgever

Provincie Gelderland
T.a.v. de heer Ben van Ginkel
Postbus 9090
6800 GX Arnhem

Opdrachtnemer

Eelerwoude
Mossendamsdwarsweg 3
7472 DB Goor
T 0345 72 70 00
F 0345 72 70 10
E info@eelerwoude.nl
I www.eelerwoude.nl

Projectgegevens:

Projectnummer: P6284.249
Datum: 6-12-2017
Projectleider: J. Hakken
Opgesteld: B. Haamberg
Gecontroleerd: V. de Lenne

Onderzoek van Eelerwoude voldoet aan de eisen die de Provincie stelt. Eelerwoude is lid van het Netwerk Groene Bureaus. Het Netwerk werkt aan de kwaliteit van advisering gericht op natuur, landschap, water, milieu en ruimte. Het Netwerk heeft een gedragscode die opdrachtgevers en andere belanghebbende een basis biedt om de leden aan te spreken op de kwaliteit van hun werk.

Dit onderzoek is op zorgvuldige wijze uitgevoerd, conform de geldende wet- en regelgeving ten aanzien van flora en fauna. Desondanks zal nooit een 100% volledig beeld van de aanwezige flora en fauna gegeven kunnen worden. Natuur is dynamisch, situaties kunnen veranderen.

De opmaak van dit rapport gaat uit van dubbelzijdig afdrukken

INHOUD

1	INLEIDING	4
1.1	Aanleiding	4
2	HUIDIGE SITUATIE EN ONTWIKKELING	6
2.1	Huidige situatie en ontwikkeling.....	6
3	NATUURWETGEVING EN BELEID	8
3.1	Bescherming van soorten.....	8
4	METHODE	11
4.1	Bureauonderzoek.....	11
4.2	Veldonderzoek	11
5	BESCHERMDE SOORTEN & AERIUS	13
5.1	Vleermuizen	13
5.2	Overige soorten	16
5.3	Aeriusberekening	16
6	CONCLUSIE.....	18
6.1	Conclusie	18
6.2	Geldigheid onderzoek	18
	LITERATUURLIJST.....	19
	BIJLAGE 1. VERSPREIDINGSKAARTEN VLEERMUIZEN EN OVERIGE SOORTEN	
	BIJLAGE 2. AERIUSBEREKENING	

1

INLEIDING

1.1 Aanleiding

De provincie Gelderland is voornemens om de N315 op het traject tussen de bebouwde kom van Neede en de kruising met de N18 te verbreden. In verband met de verkeersveiligheid zullen de werkzaamheden in fases worden uitgevoerd. Om de weg te kunnen verbreden, dienen alle bomen langs het traject te worden gekapt. Vervolgens wordt de berm verlegd en worden nieuwe bomen ingeplant. Daarnaast wordt ter hoogte van Rietmolen een rotonde aangelegd.

In 2016 is door Eelerwoude een quickscan flora en fauna op dit traject uitgevoerd. Op basis van deze quickscan is geconstateerd dat de beplanting langs het tracé mogelijk wordt gebruikt door vleermuizen. Gericht veldonderzoek naar vleermuizen is noodzakelijk om aan te tonen, dan wel uit te sluiten dat het plangebied een functie heeft voor deze soorten. Duidelijk moet dan ook worden om welke soort(en) en aantallen het gaat en wat de eventuele functie van het plangebied is voor deze soort(en). Tijdens dit onderzoek is tevens aandacht besteed aan overige beschermde soorten. Uit het onderzoek komt naar voren of de voorgenomen ontwikkelingen consequenties hebben voor de aanwezige natuurwaarden en hoe hiermee om te gaan, zodat overtreding van de Wet natuurbescherming wordt voorkomen.

In dit rapport wordt tevens een Aeriusberekening uitgevoerd met betrekking tot de stikstofeffecten van het toekomstige gebruik van de weg.

N315-N18

Figuur 1: Ligging en begrenzing plangebied.

2

HUIDIGE SITUATIE EN ONTWIKKELING

2.1 Huidige situatie en ontwikkeling

Het plangebied betreft de N315 tussen hmp paal 40,4 ten oosten van de bebouwde kom van Neede tot hmp 42,2 ten zuidoosten van Rietmolen en bestaat uit de weg, een fietspad en aangrenzende bermen. Bebouwing ontbreekt binnen het gebied maar grenst wel direct aan de N315. Aan weerskanten van het traject is landbouwgrond aanwezig, zowel gras als akkerland, op enkele stukken afgewisseld met een aantal bosclementen. De bermen langs de weg zijn vrij schraal. Opgaande beplanting is over de gehele lengte van het tracé aanwezig, bestaande uit zomereik, Amerikaanse eik, berk, zwarte els en een enkele wilg. De beplanting vormt een verbindend element tussen andere laanbeplanting aan weerszijden van de N315. Ter hoogte van de kruising tussen de N315 en de Pastoor van Everdingenstraat loopt de nieuwe Mallemsche Veengoot onder de N315 door. Verlichting is in de huidige situatie zeer beperkt aanwezig, voornamelijk rond bestaande bebouwing en ter hoogte van de kruising tussen de N315 en de Pastoor van Everdingenstraat. Figuur 2 toont enkele foto's van het plangebied.

De voorgenomen ontwikkeling betreft onderhoudswerkzaamheden aan het bestaande wegdek en reconstructiewerkzaamheden waaronder de realisatie van een rotonde ter hoogte van de kruising N315 met de Pastoor van Everdingenstraat en de Munsterdijk tussen hmp 41,8 – 41,9. In verband met het verbreden van de weg worden alle bomen langs het tracé gekapt. Het betreft zomereiken, Amerikaanse eiken, berken, zwarte elzen en een enkele wilg. De diameters van deze bomen variëren tussen de 20 – 110 cm Ø dbh. Na afronding van de werkzaamheden worden weer nieuwe bomen aangeplant. In het nieuwe ontwerp krijgt de nieuwe Mallemsche Veengoot meer ruimte.

Figuur 2: Sfeerimpressie plangebied.

3

NATUURWETGEVING EN BELEID

Vanaf 1 januari 2017 bestaat de Nederlandse natuurwetgeving uit de Wet natuurbescherming. Deze wet vervangt de drie wetten: de Natuurbeschermingswet 1998, de Boswet en de Flora- en Faunawet. De bevoegdheid is geheel bij de betreffende provincie, waarin de activiteit zich plaatsvindt komen te liggen.

De Wet natuurbescherming bestaat uit 3 onderdelen: de bescherming van Natura 2000-gebieden, de bescherming van soorten en de bescherming van bosopstanden. Naast de natuurwetgeving bestaat het natuurbeleid, waarbij de kern wordt gevormd door het Natuur Netwerk Nederland, afgekort de NNN. In dit hoofdstuk wordt kort ingegaan op de wetgeving en het natuurbeleid.

3.1 Bescherming van soorten

De bescherming van soorten is verdeeld in drie categorieën: soorten van de Vogelrichtlijn, soorten van de Habitatrichtlijn en overige soorten. Wettelijk zijn enkele uitzonderingen opgesteld, waarvoor geen ontheffing nodig is:

- handelingen volgens instandhoudingsmaatregelen of passende maatregel door provincie;
- handelingen volgens een beheerplan of ander plan of programma of een programma per AMvB;
- mits dat beheerplan, plan of programma voldoet aan de ontheffingsgronden; en het betreffende bestuursorgaan tevens bevoegd is om vrijstelling of ontheffing te verlenen of daarmee instemt;
- ter voorkoming van schade (hele land of per provincie);
- ter voorkoming van overlast (hele land of per provincie);
- ter beperking van de populatie;
- ter bestrijding van invasieve soorten;
- voor de jacht, zoals wilde eend houtduif, haas en konijn.

Voor alle soorten geldt de zorgplicht. De beschermde status van de overige soorten verschilt per provincie. Provincies hebben de bevoegdheid om bij provinciale verordening vrijstelling te verlenen voor nationaal beschermde soorten. Er is dan geen ontheffing nodig voor werkzaamheden.

Soorten van de Vogelrichtlijn

Hieronder vallen alle van nature in Nederland in het wild levende vogels als bedoeld in artikel 1 Vogelrichtlijn.

Handelingen die de wet verbiedt zijn:

- opzettelijk doden of vangen;
- opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren vernielen e.d.;
- eieren onder zich te hebben;
- opzettelijk te storen, tenzij dit geen wezenlijke invloed heeft;
- vogels dood of levend, of herkenbare delen daarvan te verkopen, vervoeren of aanwezig te hebben voor verkoop.

Uitgezonderd zijn de soorten die door de AMvB zijn aangewezen. Hieronder vallen onder andere de Canadese gans en de Houtduif. Onder bepaalde voorwaarden mogen deze handelingen wel uitgevoerd worden. U heeft dan een ontheffing of vrijstelling nodig. Er zijn vrijstellingen opgesteld via de provinciale verordening of ministeriële regeling. Een ontheffing kan bij de provincie worden aangevraagd. Een ontheffing kan verkregen worden als er geen andere bevredigende oplossing is en als het nodig is in verband met de volksgezondheid, openbare veiligheid, luchtverkeer, schade aan gewassen en dergelijk, bescherming van flora en fauna, onderzoek of onderwijs, herinvoering van soorten, vangen van bepaalde kleine hoeveelheden en geen verslechtering van de staat van instandhouding.

Soorten van de Habitatrichtlijn

Soorten die staan in het Verdrag van Bern en Bijlage I van het Verdrag van Bonn. De soorten staan in bijlage 1. Handelingen die de wet verbiedt zijn:

- opzettelijk te doden of te vangen;
- opzettelijk te verstoren;
- opzettelijk eieren te vernielen of te rapen;
- voortplantingsplaatsen of rustplaatsen te beschadigen of te vernielen;
- opzettelijk te plukken of te verzamelen, afsnijden, ontwortelen of vernielen;
- anders dan voor verkoop, onder zich te hebben of te uitvoeren.

Er zijn vrijstellingen opgesteld via de provinciale verordening of ministeriële regeling. Een ontheffing kan bij de provincie worden aangevraagd. Een ontheffing kan verkregen worden ter bescherming van flora- en fauna, voorkoming "ernstige schade" aan gewassen, veehouderijen, bossen, visgronden, wateren of andere vormen van eigendommen, in belang van de volksgezondheid, openbare veiligheid of andere dwingende reden van groot openbaar belang met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van wezenlijk gunstige effecten voor het milieu. Daarnaast zijn de wettelijke uitzonderingen van toepassing.

Overige soorten

Dit zijn de soorten die genoemd worden in de bijlage van Wet natuurbescherming.. Onder dit beschermingsregime is het verboden om:

- voortplantingsplaatsen of rustplaatsen opzettelijk te beschadigen of vernielen;
- vaatplanten opzettelijk te plukken, verzamelen, afsnijden, ontwortelen of vernielen.

Voor deze soorten gelden dezelfde vrijstellingsgronden als bij de soorten van de Habitatrichtlijn en zijn er een groot aantal overige uitzonderingsgronden. Voor ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden en het algemeen belang is er een vrijstelling.

Zorgplicht

De bescherming van soorten gaat uit van de intrinsieke waarde van alle dieren en planten. De mens moet daar zorgvuldig mee omgaan. Daarom is de zorgplicht in artikel 1.11 van de wet opgenomen. De zorgplicht houdt in dat iedereen 'voldoende zorg' in acht moet nemen voor alle in het wild voorkomende dieren en planten en hun leefomgeving en voor Natura 2000-gebieden. Dat betekent dat iedereen naar redelijkheid nadelige effecten:

- moet voorkomen;
- moet beperken;
- ongedaan moet maken.

4

METHODE

De aanwezige natuurwaarden zijn in beeld gebracht op basis van een verkenning van bestaande inventarisatiegegevens en inventarisatie gericht naar vleermuizen.

4.1 Bureauonderzoek

Voor het bureauonderzoek is gebruik gemaakt van landelijke, provinciale en, indien beschikbaar, regionale verspreidingsinformatie. Landelijke en provinciale verspreidingsinformatie is geraadpleegd met betrekking tot vogels en zoogdieren. Hiervoor zijn met name verspreidingsatlassen geraadpleegd. Uit de landelijke verspreidingsinformatie (atlassen), welke deels gedateerd zijn, moet blijken of in de omgeving van de locatie in het verleden strikt beschermde soorten zijn aangetroffen. Exacte locaties of datering van de waarnemingen zijn daarbij veelal niet bekend. Deze gegevens hebben vaak betrekking op atlasblokken (5x5 kilometer). De soortgegevens hebben daarom veelal betrekking op de regio en niet specifiek op het plangebied.

Daarnaast is gebruik gemaakt van de verspreidingsgegevens uit de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF). De NDFF geeft informatie over waarnemingen van beschermde en zeldzame planten en dieren. Het is de meest complete natuurdatabank van Nederland door een bundeling van meer dan 100 verschillende databanken. De databank bevat uitsluitend gevalideerde gegevens, gevalideerd door de (voormalige) Gegevensautoriteit Natuur (GAN). De NDFF is gevuld met gegevens uit databanken van verschillende organisaties die deze gegevens op professionele wijze verzamelen (zoals SOVON Vogelonderzoek Nederland, de Zoogdiervereniging en De Vlinderstichting). Ook de gegevens van verschillende gemeenten, waterschappen, provincies en terreinbeherende organisaties zijn toegevoegd. De databank wordt dagelijks aangevuld met recente waarnemingen die via de invoerportalen binnenkomen. Op dit moment bevat de NDFF ongeveer 120 miljoen waarnemingen.

4.2 Veldonderzoek

Vleermuizen

Bij de uitvoering van het vleermuisonderzoek is gewerkt conform het 'Protocol voor vleermuisinventarisaties' dat op 27 maart 2017 door het Vleermuisvakberaad Netwerk Groene Bureaus, de Zoogdiervereniging en de Gegevensautoriteit Natuur is geactualiseerd voor het uitvoeren van vleermuisonderzoek. Daarbij heeft het onderzoek zich geconcentreerd op de aanwezigheid van verblijfplaatsen van boombewonende vleermuizen en vliegroutes van vleermuizen. Uiteraard is tijdens de veldbezoeken ook

aandacht besteed aan eventuele andere vleermuissoorten binnen en direct rond het plangebied.

Het vleermuisonderzoek heeft zich gericht op het vaststellen van de soortensamenstelling, de aantallen, de gebruiksfunctie van het gebied en het vaststellen van verblijfplaatsen (kraamverblijven, winterverblijfplaatsen, zomerverblijven etc.), vliegroutes en foerageergebieden. Tijdens het vleermuisonderzoek is gebruik gemaakt van een batdetector Pettersson D240X in combinatie met een Pettersson D100.

In totaal zijn vijf veldbezoeken uitgevoerd: drie in de kraamperiode en twee in de baltsperiode. In tabel 1 zijn de betreffende data weergegeven. Het kraamonderzoek heeft zich gericht op de aanwezigheid van zomer- en/of kraamverblijfplaatsen van vleermuizen. Deze bezoeken hebben plaatsgevonden tijdens het uit- of invliegtijdstip van vleermuizen, respectievelijk rond zonsondergang en zonsopkomst. Het baltsonderzoek heeft zich gericht op het vaststellen van balts-, paar-, en/of winterverblijfplaatsen van vleermuizen. Deze bezoeken hebben plaatsgevonden tijdens de baltsactiviteit van vleermuizen, na zonsondergang tot na middernacht. Tijdens dit tijdstip is de meeste baltsactiviteit bij vleermuizen waar te nemen. De veldbezoeken hebben plaatsgevonden tijdens voor vleermuizen gunstige weersomstandigheden.

Datum	Type onderzoek	Starttijd	Eindtijd	Onderzoeker	Weersomstandigheden
15-05-2017	Kraamonderzoek vleermuizen/onderzoek	20:30	24:00	B. Haamberg	Droog, licht bewolkt, $\pm 17^{\circ}\text{C}$, windkracht 1
08-06-2017	Kraamonderzoek vleermuizen/onderzoek	03:30	05:30	B. Haamberg	Droog, bewolkt, $\pm 14^{\circ}\text{C}$, windkracht 3
25-06-2017	Kraamonderzoek vleermuizen/onderzoek	20:00	00:00	B. Haamberg	Droog, Licht bewolkt $\pm 25^{\circ}\text{C}$, windkracht 1
14-08-2017	Baltsonderzoek vleermuizen	22:45	01:30	B. Haamberg	Droog, onbewolkt, $\pm 14^{\circ}\text{C}$, windkracht 1/2
04-09-2017	Baltsonderzoek vleermuizen	22:30	01:00	B. Haamberg	Droog, zwaar bewolkt, $\pm 16^{\circ}\text{C}$, windkracht 1/2

Tabel 1. Periode en type onderzoek N315.

Overige soorten

Hoewel geen gerichte veldinventarisatie heeft plaatsgevonden is tijdens het veldonderzoek naar vleermuizen ook gelet op andere soorten. Het betreft hier voornamelijk broedvogels en grondgebonden zoogdieren (waaronder steenmarter). Daarnaast zijn uit de omgeving waarnemingen bekend van de boomkikker.

5

BESCHERMDE SOORTEN & AERIUS

Dit hoofdstuk beschrijft de tijdens het veldonderzoek waargenomen soorten, al dan niet aangevuld met gegevens uit literatuur en andere informatiebronnen. Tevens worden eventuele effecten beschreven als gevolg van de voorgenomen ontwikkeling.

5.1 Vleermuizen

Alle vleermuizen zijn strikt beschermd onder de Wet natuurbescherming. Er zijn drie soorten vleermuizen aangetroffen binnen het plangebied en de directe omgeving (gewone dwergvleermuis, laatvlieger, gewone grootoorvleermuis en rosse vleermuis). De aangetroffen soorten worden hieronder besproken. In bijlage 1 zijn de verspreidingskaarten van de aangetroffen soorten opgenomen.

5.1.1 Voorkomen en functie

Gewone dwergvleermuis

De gewone dwergvleermuis is in Nederland de meest algemene vleermuissoort. De soort wordt veelvuldig waargenomen in stedelijk gebied. (Kraam)kolonies zijn in Nederland vooral in gebouwen aangetroffen. Voorbeelden van verblijfplaatsen in gebouwen zijn ruimtes in spouwmuren en achter boeiboorden en gevelbetimmering. Gebouwen worden ook als winterverblijf gebruikt, waarbij (vermoedelijk) vergelijkbare plaatsen als in de zomer benut worden, mits deze vorstvrij zijn. Ze jagen hoofdzakelijk binnen een straal van 2-5 km van de verblijfplaats. Vliegroutes volgen zoveel mogelijk lijnvormige structuren en ze jagen in gesloten tot half open landschap.

Tijdens alle veldbezoeken zijn kleine aantallen gewone dwergvleermuizen waargenomen. Het geschatte aantal dieren dat gebruik maakt van het traject is echter laag met maximaal 10 dieren per avond. Waarnemingen van de soort concentreren zich voornamelijk rond de kruising van de N315 met de Kleislagdijk en de kruising met de Pastoor van Everdingenstraat. In de kraamperiode zijn in de nabijheid van het traject een tweetal zomerverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis vastgesteld. Een exemplaar vloog uit de nok van een pand aan de Kieftendijk en een ander exemplaar is net na uitvliegtijdstip vastgesteld op een aangrenzend erf, gelegen aan de N315. Kraamverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis zijn niet vastgesteld tijdens het onderzoek. Op korte afstand van het plangebied is een kraamverblijf aanwezig (Eelerwoude, 2015). Deze dieren maken echter niet of nauwelijks gebruik van het plangebied. Uit het onderzoek van 2015 komt een overeenkomstig beeld naar voren.

In de baltsperiode zijn langs het tracé twee balts/paarverblijfplaatsen vastgesteld. Baltsende mannetjes zijn een indicatie voor balts/paarverblijfplaatsen vaak overwinteren gewone dwergvleermuizen ook op deze locaties. De dieren gebruiken de lijnvormige structuur van het tracé om te foerageren en zich te verplaatsen. Een duidelijke vliegroute is zowel tijdens de kraam- als baltsperiode niet vastgesteld.

Rosse vleermuis

Rosse vleermuis is in West-Europa een uitgesproken boombewonende soort. Onder andere solitaire mannetjes, groepen vrouwtjes met jongen en dieren in winterslaap gebruiken boomholten als onderkomen. De afstand tussen dagrustplaats en jachtgebied wordt in de regel in een snelle rechte vlucht afgelegd, op een hoogte van honderd meter of meer. Jachtplaatsen liggen meestal in open terrein, waar met snelle duiken op insecten gejaagd wordt. De rosse vleermuis jaagt vooral boven water en moerassige gebieden en ook wel rondom straatverlichting.

Tijdens alle bezoeken zijn rosse vleermuizen rond het plangebied waargenomen. De soort verplaatste zich stevast in noordelijke of zuidelijke richting. Gedurende uitvliegtijdstip zijn langs de kleislagdijk minimaal 10 verschillende exemplaren vastgesteld die vanuit het noorden kwamen aanvliegen en vervolgens de N315 kruisten op grote hoogte. Hoewel de exacte verblijfplaats niet is aangetroffen tijdens de veldbezoeken, bestaat het sterke vermoeden dat rond de Kleislagdijk een kraamverblijfplaats van de rosse vleermuis aanwezig is. Verblijfplaatsen in de te kappen beplanting zijn echter niet vastgesteld. In de baltsperiode zijn geen baltsende individuen van de rosse vleermuis waargenomen.

Langdurig foeragerende dieren rond het plangebied zijn niet vastgesteld. Een vaste vliegroute is evenmin vastgesteld.

Laatvlieger

De laatvlieger komt in Nederland vrij algemeen voor (al laat de soort wel een dalende trend zien) en jaagt boven open tot halfopen landschap, vooral in de beschutting van opgaande groenelementen, zoals bosranden, houtwallen en lanen. Kraamkolonies komen in Nederland voor zover bekend alleen in gebouwen voor. Deze bevinden zich onder andere in de spouwmuur, ongebruikte dakruimten, achter en onder (dak)betimmering en onder daklijsten en dakpannen. Soms worden ze ook op zolders aangetroffen. De jachtgebieden liggen in een straal van 1 tot 5 km (zelden meer) rondom de kolonie. Vliegroutes volgen waar mogelijk lijnvormige structuren, maar laatvliegers vliegen bij gunstige weersomstandigheden ook wel grote afstanden door open gebied. De laatvlieger jaagt boven open tot halfopen landschap, vooral in de beschutting van opgaande elementen, zoals bosranden, heggen en lanen.

Van de laatvlieger is een kleine zomerverblijfplaats vastgesteld bestaande uit 1 individu. Deze is vastgesteld langs de Kieftendijk. Overige waarnemingen langs het tracé bestaan uit twee langsvliegende exemplaren. In de baltsperiode zijn geen laatvliegers waargenomen.

Gewone grootoorvleermuis

De gewone grootoorvleermuis komt verspreid over heel Nederland voor, maar nergens in grote aantallen. De soort is sterk gebonden aan kleinschalig landschap en bosgebieden. De gewone grootoorvleermuis gebruikt zeer uiteenlopende soorten verblijfplaatsen. Ze worden in de zomer aangetroffen op zolders, achter betimmeringen, daklijsten en vensterluiken, in spouwmuren en onder dakpannen, in holten en spleten in bomen en in vogelnest- en vleermuiskasten. Ze vormen meestal groepen van 5 tot 25 dieren, in uitzonderingen tot wel 80 dieren. Deze gebruiken in kleine groepjes verspreid een groot aantal verblijfplaatsen naast elkaar. Ze verhuizen vaak. Als winterverblijf worden vooral ondergrondse ruimten gebruikt, zoals grotten, kalksteengroeven, oude steenfabrieken, bunkers, forten, vestingwerken, ijskelders en (kasteel) kelders. Overwinterende gewone grootoorvleermuizen zijn echter ook op zolders en in kerktorens, en een enkele keer in boomholtes gevonden.

Tijdens het onderzoek is twee keer een foeragerende gewone grootoorvleermuis aangetroffen. Verblijfplaatsen of waarnemingen van baltsende dieren ontbreken. Aangenomen wordt dat de gewone grootoorvleermuis in kleine aantallen gebruik maakt van het plangebied.

5.1.2 Effecten en ontheffing

Alle vleermuissoorten zijn in Nederland beschermd onder de Wet natuurbescherming onder artikel 3.5 (Habitatrichtlijnsoorten). Het verjagen, vangen en doden van individuen van beschermde soorten, evenals het verstoren of vernielen van vaste verblijfplaatsen (inclusief de functionele leefomgeving) is verboden vanuit de Wet natuurbescherming. De functionaliteit van verblijfplaatsen van vleermuizen dient te allen tijde gegarandeerd te blijven.

Verblijfplaatsen

Op basis van het uitgevoerde onderzoek zijn balts/paarverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis en zomerverblijfplaatsen van de laatvlieger vastgesteld. Met de voorgenomen kap worden geen negatieve effecten verwacht op deze verblijfplaatsen omdat deze in de bebouwing aanwezig zijn. Verblijfplaatsen van boombewonende vleermuizen zijn niet vastgesteld in het plangebied. Negatieve effecten op verblijfplaatsen als gevolg van de kapwerkzaamheden kunnen worden uitgesloten.

Foerageergebied en vliegroute

Langs het tracé zijn gedurende ieder bezoek kleine aantallen foeragerende vleermuizen vastgesteld. Een duidelijke vliegroute is niet vastgesteld. Gelet op de lage aantallen foeragerende dieren vormt de beplanting langs het tracé geen essentieel onderdeel van functionele leefomgeving van de aangetroffen soorten. Met de voorgenomen werkzaamheden wordt geen negatief effect verwacht op de kwaliteit van het foerageergebied als zodanig. Bovendien worden na afronding van de werkzaamheden nieuwe bomen geplant langs het tracé.

Conclusie: negatieve effecten voor vleermuizen zijn van de voorgenomen werkzaamheden niet te verwachten. Het aanvragen van een ontheffing is niet noodzakelijk.

5.2 Overige soorten

Tijdens het veldbezoek is ook gezocht naar overige, door de Wet natuurbescherming beschermde soorten.

Vogels met jaarrond beschermde nesten

Tijdens het veldbezoek is in de directe nabijheid een territorium van de steenuil vastgesteld, een soort waarvan de vaste rust- en verblijfplaatsen jaarrond beschermd zijn. De steenuil heeft haar verblijfplaats aan de zuidkant van het traject op een aangelegen erf. Betreffend erf beschikt over veel kleinschalige erfbeplanting, in combinatie met enig hoogstamfruit. In een bosje, eveneens ten zuiden van het traject is een territoriale buizerd aangetroffen. Het is aannemelijk dat de soort in het betreffende bosje een nest heeft. Hoewel niet vastgesteld, kan het traject ook onderdeel uit maken van het leefgebied van de kerkuil, sperwer, havik en mogelijk boomvalk en wespandief.

Amfibieën

Tijdens het eerste veldbezoek zijn op korte afstand van de weg minimaal 6 roepende boomkikkers vastgesteld. De dieren riepen uit een poel ten noordwesten van de Kleislagdijk, alwaar een basisbiotoop voor de soort aanwezig is. Opgaande ruigte en struweel, vormen hier geschikt landbiotoop voor de soort.

Effecten en ontheffing

Vogels met jaarrond beschermde nesten

Met de voorgenomen werkzaamheden worden geen verblijfplaatsen van vogels waarvan de nesten jaarrond beschermd zijn aangetast of vernietigd. De verblijfplaats van de steenuil alsmede het foerageerbiotoop blijft na uitvoering van de werkzaamheden voorhanden. Dit geldt eveneens voor de vastgestelde buizerd. Dit geldt eveneens voor de overige soorten kerkuil, sperwer, havik, boomvalk en wespandief. Met het herplanten van bomen vindt op termijn versterking van het leefgebied plaats.

Amfibieën

Voorgenomen werkzaamheden hebben naar verwachting geen negatief effect op de aanwezige boomkikkers. De wegberm en direct aangrenzend terrein zijn ongeschikt vanwege de beperkte hoogte van de vegetatie en gebrek aan structuurrijkdom. Gelet op het aanwezige biotoop rondom de voortplantingspoel bestaande uit opgaand struweel en ruigte, wordt verwacht dat de boomkikker in de directe nabijheid van deze poel overwintert. Negatieve effecten op de boomkikker kunnen derhalve worden uitgesloten.

Conclusie: het aanvragen van een ontheffing is voor vogels met jaarrond beschermde status en boomkikker niet noodzakelijk.

5.3 Aeriusberekening

Een Aeriusberekening maakte geen onderdeel uit van de in het kader van de in 2016 door Eelerwoude uitgevoerde quickscan. Deze berekening is nodig om de te verwachten

stikstofeffecten te bepalen die op kunnen treden na de inrichting. Bij de Aeriusberekening is uitgegaan van het onderzoeksgebied dat is te zien in figuur 1.

De benodigde verkeersgegevens zijn aangeleverd door Provincie Gelderland. Onderstaande tabel 5.1 is ontleend aan het 'Onderzoek geluid en luchtkwaliteit N315' dat is opgesteld door DGMR Industrie, Milieu en Verkeer. De netto toename van 7.828 motorvoertuigen per etmaal tussen 2018 en 2030 is aangehouden als input voor de Aeriusberekening.

Tabel 5.1 gehanteerde verkeersgegevens.

Wegvak	2018 [mvt/etm]	2030 [mvt/etm]	Rijsnelheid
N315			
• Haaksbergseweg, Neede - Pastoor C.M. van Everdingenstraat	7.129	8.502	80
• Haaksbergseweg, Pastoor C.M. van Everdingenstraat - Provinciegrens	6.663	9.297	80
• Haaksbergseweg, rotonde t.v.h. Pastoor C.M. van Everdingenstraat	-	5.026	40
Pastoor C.M. van Everdingenstraat	2.463	2.269	60
Achterste Russchemorsdijk	60	56	60
Munsterdijk	1.064	36	60
Waterleidingdijk	291	312	60

De Aeriusberekening (zie bijlage 2) toont aan dat er geen negatieve effecten zijn te verwachten van de verkeerstoename als gevolg van de inrichting voor Natura 2000-gebieden in de omgeving van het plangebied.

6

CONCLUSIE

6.1 Conclusie

Met de voorgenomen ontwikkeling worden geen negatieve effecten op vleermuizen verwacht. De te kappen bomen vervullen geen functie als verblijfplaats voor vleermuizen. De te kappen bomen maken geen onderdeel uit van een vliegroute of belangrijk foerageergebied. Negatieve effecten op vogels met jaarrond beschermde nesten en boomkikker als gevolg van de voorgenomen werkzaamheden zijn eveneens uit te sluiten, omdat geen verblijfplaatsen en/of essentiële onderdelen van de functionele leefomgeving van deze soorten verdwijnen.

De Aeriusberekening toont aan dat er geen negatieve effecten zijn te verwachten van de verkeerstoename als gevolg van de inrichting voor Natura 2000-gebieden in de omgeving van het plangebied.

6.2 Geldigheid onderzoek

Dit onderzoek is uitgevoerd conform de landelijk geldende onderzoeksrichtlijnen. Het bevoegd gezag (provincie Gelderland in deze) hanteert de volgende definitie voor de geldigheid van onderzoeken naar strikt beschermde soorten:

“Onderzoeksgegevens mogen maximaal 3 jaar oud zijn in gebieden waar weinig of geen ruimtelijke of kwalitatieve veranderingen zijn opgetreden in de afgelopen drie jaar. In gebieden waar dit niet voor geldt, moeten de gegevens recenter zijn.”

Dit rapport gaat in op de effecten van de ontwikkeling, zoals beschreven in hoofdstuk 5. Wijzigingen of aanpassingen in de aangetroffen situatie of planontwikkeling kunnen tot andere conclusies ten aanzien van de effecten op beschermde soorten leiden.

LITERATUURLIJST

Limpens, H. , K. Mostert en W. Bongers (1997). *Atlas van de Nederlandse Vleermuizen*. Utrecht: KNNV Uitgeverij.

Driessen, P. (2017). Onderzoek geluid en luchtkwaliteit. DGMR Industrie, Verkeer en Milieu B.V., Arnhem.

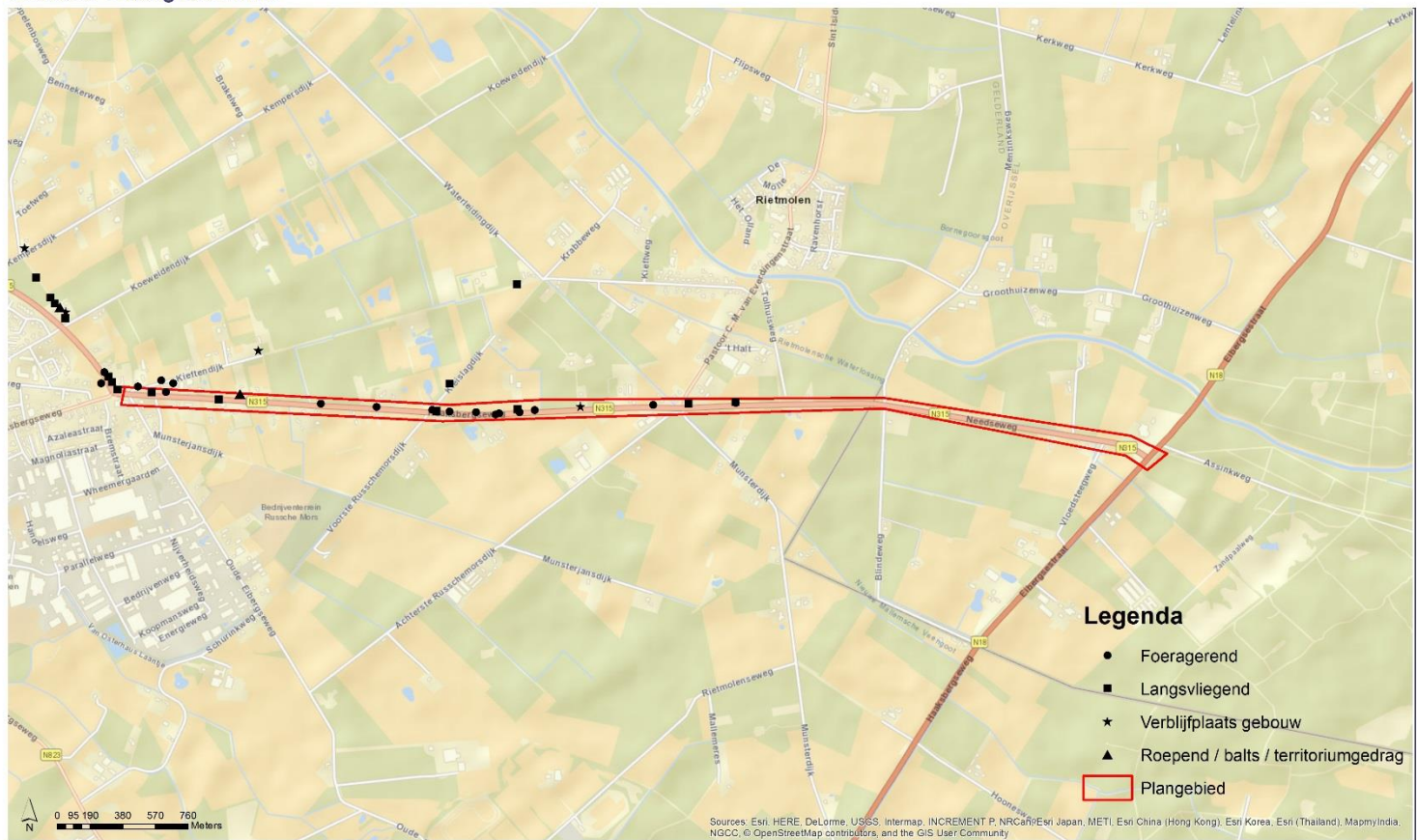
Internet

- Waarnemingen soorten - www.zoogdieratlas.nl
- Waarnemingen soorten - www.telmee.nl
- NDFF ecogrid

BIJLAGE 1. VERSPREIDINGSKAARTEN VLEERMUIZEN EN OVERIGE SOORTEN

Plangebied N315-N18

Gewone Dwergvleermuis

Ecoloog: B. Haanberg Projectnummer: 6284.249 Datum 20 September

Laatvlieger

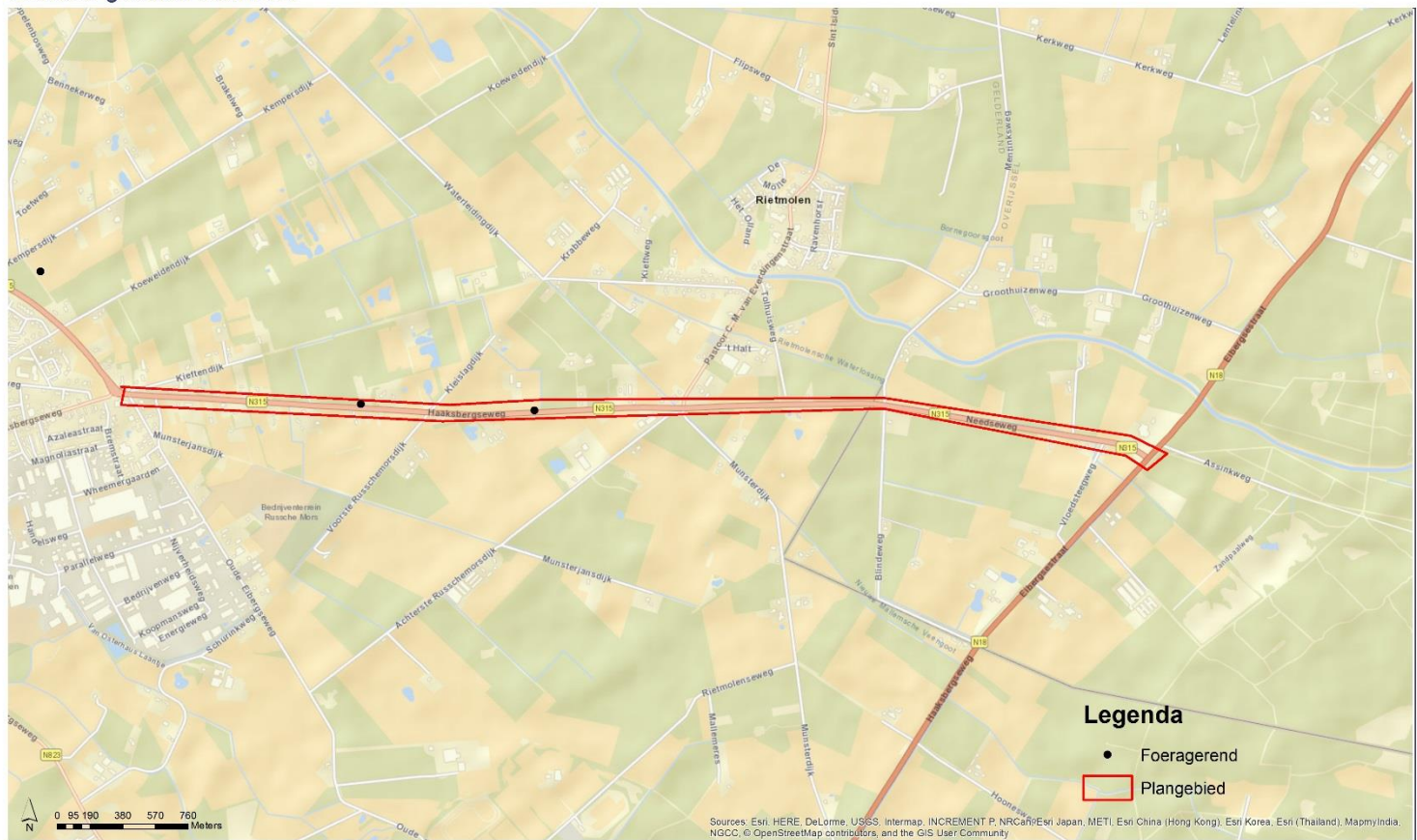
- ★ Verblijfplaats gebouw
- Langsvliegend
- Foeragerend
- Plangebied

Sources: Esri, HERE, DeLorme, USGS, Intermap, INCREMENT P, NRCan, Esri Japan, METI, Esri China (Hong Kong), Esri Korea, Esri (Thailand), MapmyIndia, NGCC, © OpenStreetMap contributors, and the GIS User Community

Ecoloog: B. Haamberg Projectnummer: 6284.249 Datum 20 September

Plangebied N315-N18

Gewone grootoorvleermuis

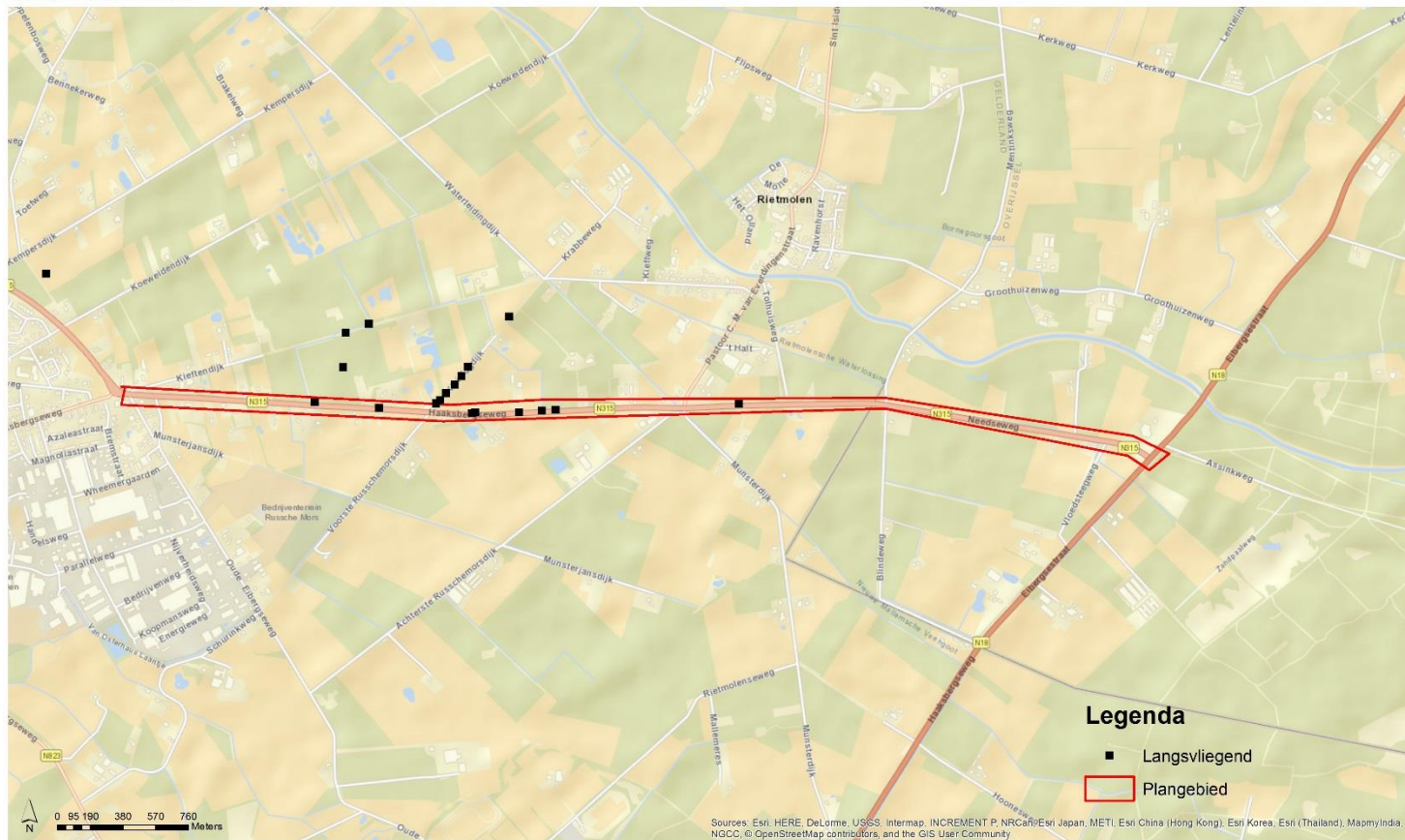
Legenda

- Foeragerend
- Plangebied

Ecoloog: B. Haanberg Projectnummer: 6284.249 Datum: 20 September

Plangebied N315-N18

Rosse vleermuis

Legenda

- Langsvliegend
- Plangebied

Ecoloog: B. Haamberg Projectnummer: 6284.249 Datum 20 September

Plangebied N315-N18

Overige soorten

Ecoloog: B. Haanberg Projectnummer: 6284.249 Datum 20 September

BIJLAGE 2. AERIUSBEREKENING

Dit document bevat resultaten van een stikstofdepositieberekening met AERIUS Calculator. U kan dit document gebruiken voor de onderbouwing van depositie onder de drempelwaarde (0.05 mol/ha/j) in het kader van de Wet natuurbescherming, afhankelijk van de door u gekozen rekeninstellingen.

De berekening op basis van stikstofemissies gaat uit van de componenten ammoniak (NH_3) en stikstofoxide (NO_x), of één van beide. Hiermee is de depositie van de activiteit berekend en uitgewerkt. Op basis van de gekozen rekeninstellingen zijn de resultaten op Natura 2000-gebieden inzichtelijk gemaakt.

Wilt u verder rekenen of gegevens wijzigen? Importeer de pdf dan in de Calculator. Voor meer toelichting verwijzen we u naar de websites pas.bij12.nl, www.aerius.nl en pas.naturazoo0.nl.

Berekening Situatie 1

- Kenmerken
- Samenvatting emissies
- Depositiekaart
- Depositieresultaten
- Gedetailleerde emissiegegevens

Verdere toelichting over deze PDF kunt u vinden in een bijbehorende leeswijzer. Deze leeswijzer en overige documentatie is te raadplegen via: www.aerius.nl en pas.naturazoo0.nl.

AERIUS CALCULATOR

Contact

Rechtspersoon	Inrichtingslocatie
Provincie Gelderland	Markt 1, 6811CG Arnhem

Activiteit

Omschrijving	AERIUS kenmerk	
Inrichting N315-N18	S6BTYxZgNcv9	
Datum berekening	Rekenjaar	Rekeninstellingen
06 december 2017, 14:04	2017	Berekend voor Wnb.

Totale emissie

	Situatie 1
NOx	3.080,66 kg/j
NH ₃	249,32 kg/j

Resultaten

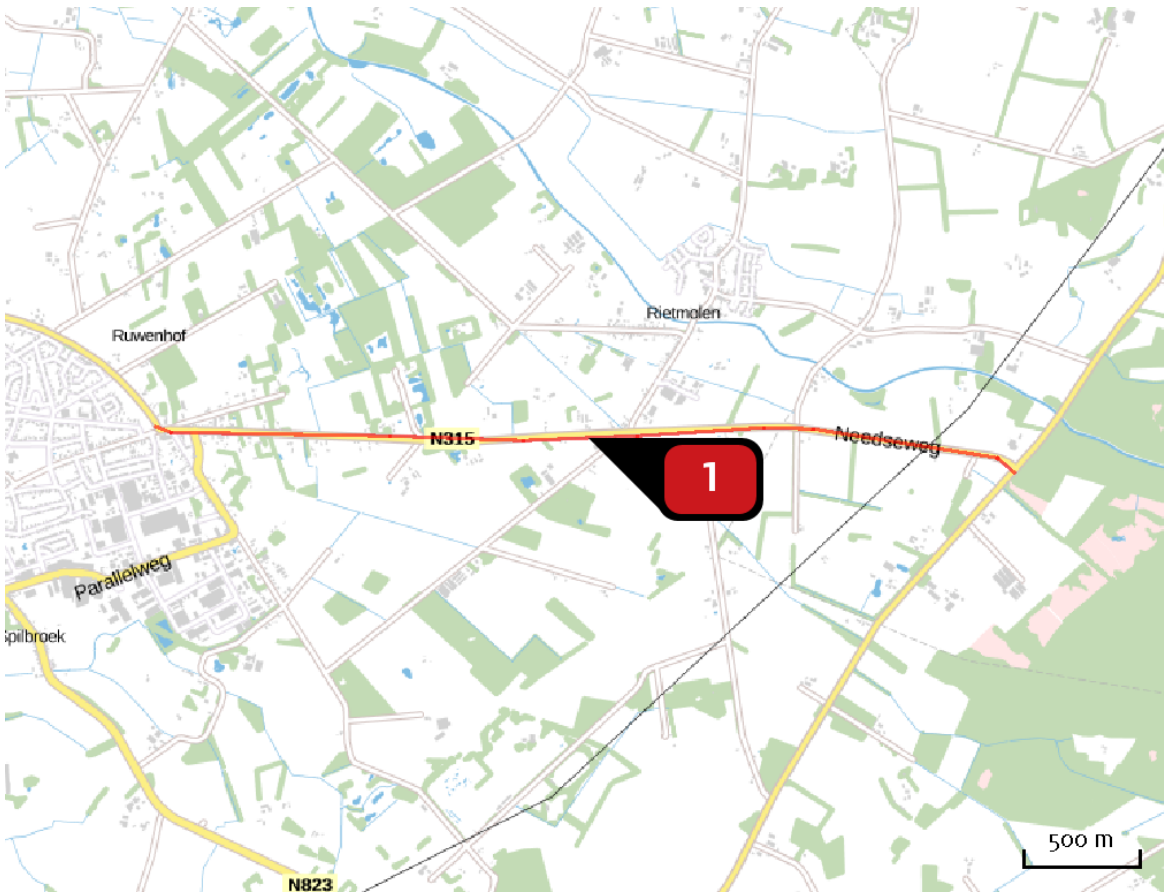
Hectare met
hoogste bijdrage
(mol/ha/j)

Natuurgebied	Bijdrage
-	-

Toelichting

Aeriusberekening inrichting N315 - N18

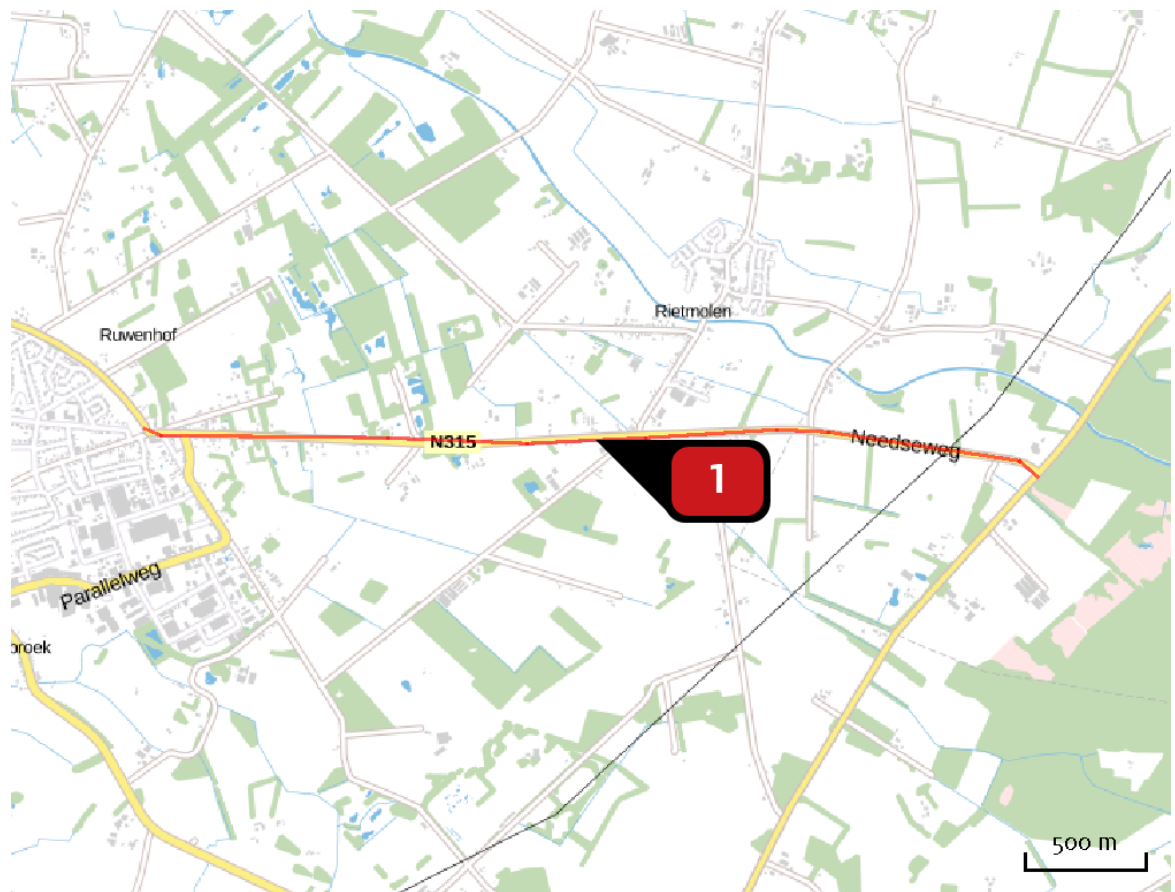
Locatie
Situatie 1

Emissie
Situatie 1

Bron Sector		Emissie NH ₃	Emissie NO _x
1	Inrichting N315-N18 Wegverkeer Buitenwegen	249,32 kg/j	3.080,66 kg/j

Depositie
natuur-
gebieden

Hoogste projectbijdrage

Hoogste projectbijdrage per
natuurgebied

Habitatrichtlijn

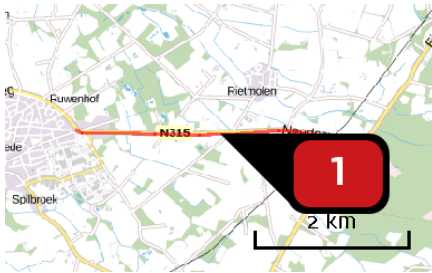

Vogelrichtlijn

Habitatrichtlijn,
Vogelrichtlijn

Emissie
(per bron)
Situatie 1

Naam
Inrichting N315-N18
Locatie (X,Y)
241784, 461492
NOx
3.080,66 kg/j
NH3
249,32 kg/j

Soort	Voertuig	Aantal voertuigen (/dag)	Stof	Emissie
Standaard	Licht verkeer	7.828,0	NOx NH3	3.080,66 kg/j 249,32 kg/j

Disclaimer

Hoewel verstrekte gegevens kunnen dienen ter onderbouwing van een vergunningaanvraag, kunnen er geen rechten aan worden verleend. De eigenaar van AERIUS aanvaardt geen aansprakelijkheid voor de inhoud van de door de gebruiker aangeboden informatie. Bovenstaande gegevens zijn enkel bruikbaar tot er een nieuwe versie van AERIUS beschikbaar is. AERIUS is een geregistreerd handelsmerk in Europa. Alle rechten die niet expliciet worden verleend, zijn voorbehouden.

Rekenbasis

Deze berekening is tot stand gekomen op basis van:

AERIUS versie 2016L_20171003_1682e2550c

Database versie 2016L_20170828_c3f058foof

Voor meer informatie over de gebruikte methodiek en data zie:

<https://www.aerius.nl/nl/factsheets/release/aerius-calculator-2015-handboek-o>